

Svar på Sirpa Kauppinens och 14 andra ledamöters motion om att förbättra kvaliteten på de äldres boende på institution

VD/2430/00.02.00.03/2017
JTS/ML-L/NL/NJ/NW

Sirpa Kauppinen och 14 andra ledamöter har lämnat in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Personaldimensioneringen inom institutionsboendet för äldre är knapp och det lönar sig att använda sådana modeller som gör tillvaron lyckligare och gladare för de boende.

Vid Muuraskoti i Villmanstrand går man på teater, bio, dans och marknader tillsammans med invånarna. Invånarna har fått komma ut varje dag när vädret tillåter. Även sängpatienter förs ut på gården i sina sängar.

Arbetspassen lades om, så att arbetet fördelades jämnt på morgon- och kvällspass. Tidigare hänförde sig mycket väntande till bytet av skift. Duschningar flyttades från morgonen till eftermiddagen och kvällen, varvid man efter tvättningen kan vara i nattlinne, nattskjorta eller morgonrock. De som kom med maten fick höra vilken mat som smakar bra och vilken som inte gör det.

Institutionen har inte dess mera resurser än vad något annat ställe har. Vårdarna sköter själv om att rutinerna är smidiga och arbetstiderna förnuftiga, och då blir det tid över för olika upplevelser. Både de äldres och de anställdas trivsel har förbättrats oerhört.

I Vanda är personaldimensioneringen inom institutionsboendet för äldre knapp och de äldres möjlighet att få komma ut och uppleva olika saker kunde vara bättre.

Vi föreslår att staden bekantar sig med de arbetsmodeller som tillämpas vid Muuraskoti, och att man tar lärdom av sådant som kan tänkas gå att tillämpa.”

Stadsfullmäktige beslutade (6.3.2017 § 26) att ta upp saken till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Verksamhetsområdet för social- och hälsovård konstaterar följande som sitt svar:

Kap. 3 § 14 i Lagen om stödande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre definierar principerna för långvarig vård och omsorg. Kommunen ska i första hand ge äldre personer långvarig vård och omsorg som stöder ett värdigt liv med hjälp av öppenvårdstjänster inom social- och hälsovården som ges i den äldre personens hem och med övriga öppenvårdstjänster inom social- och hälsovården, dessa tjänster ska till innehåll och omfattning anpassas efter den äldre personens servicebehov vid respektive tillfälle.

Långvarig vård och omsorg får ges som vård på institution bara om det finns medicinskt motiverade skäl till detta eller om det annars är motiverat för att en äldre person ska ha ett värdigt liv och få säker vård.

Äldre personer ska ges social- och hälsovårdstjänster som garanterar långvarig vård och omsorg på ett sådant sätt att de äldre kan uppleva att deras liv är tryggt, betydelsefullt och värdigt. Vidare ska de kunna upprätthålla sociala kontakter och delta i meningsfull verksamhet som främjar och upprätthåller deras välbefinnande, hälsa och funktionsförmåga. Äldre makar och sambor ska beredas möjlighet att bo tillsammans.

Kommunen ska säkerställa att arrangemangen för långvarig vård av äldre personer är bestående, om det inte är befogat att ändra på dem för att personen själv önskar det eller hans eller hennes servicebehov har förändrats eller av någon annan särskilt vägande och grundad anledning.

Vanda stads egna vårdenheter Myras, Simonsböle äldrecenter, Korso äldrecenter och Malmängens boende- och aktivitetscenter erbjuder effektiverat serviceboende dygnet runt med målsättningen att erbjuda den boende

möjlighet till ett aktivt boende och rehabiliterande omvårdnad i en för alla tillgänglig, trygg och hemlik boendemiljö där de boende bereds möjlighet att delta i boendegemenskapens vardagsliv.

Service inom omsorgsboendet inledde hösten 2012 ett stort projekt för att omvandla verksamhetskulturen som syftade till att utveckla verksamhets- och arbetsprocesserna så att klienten står i fokus med sina egna individuella önskemål och behov. Projektet inleddes genom Taina Semis coachningar.

Flera utbildningar och workshoppar arrangerades och "hemuppgifter" utfördes med syftet att ändra attityder och tänkesätt. Vårdhemmet skulle omvandlas till ett hem där service består i att producera de boendes liv. I och med att personalen stärkts i sin roll och kompetensen utvecklades har attityder och arbetssätt ändrats. Man har vågat slopa rutiner och vårdkulturen har blivit mer klientorienterad. I och med den stärkta egenvårdarinriktningen har de boendes vardag blivit mer aktiverande och individuell, i och med att den boende själv får berätta om vad han eller hon vill göra och syssla med (rekreationsverksamhet). Vårdhem-/avdelningar inreddes och man kunde utföra vissa ytliga istandsättningsåtgärder. Inredningsåtgärderna utfördes ur de boendes perspektiv. Man avstod från kontorslokaler, eller så inskränktes dessa i och med användningen av flyttbara registreringsredskap och de frigjorda utrymmena kunde användas för andra ändamål, t.ex. som sinnesrum.

Svag funktionsförmåga är inget hinder för ett aktivt liv. I vårdenheterna inom ramarna för service inom omsorgsboendet finns i allmänhet inga bäddpatienter i enlighet med servicelöftet. Varje boende stiger upp från sin bädd dagligen, förutsatt att det inte finns medicinska skäl för att stanna till sängs. Även de boende som är i behov av mycket stöd får komma upp ur sängen för att sätta sig i en bekväm confortullstol som har otaliga möjligheter för sittvinklar och inställningar. Om den boende tvingas förbli sängliggande, t.ex. på grund av sjukdom, får han eller hon enligt önskemål möjlighet att i sin säng bli rullad ut från sitt eget rum och ut på balkongen eller gårdsplanen när vädret så medger.

Service inom omsorgsboendet har egna Facebooksidor (Service inom omsorgsboendet, Vanda stad) där man med bilder mycket aktivt berättar om de olika vårdenheternas verksamhet. Alla de boende har ombetts om tillstånd för fotograferingen. De som inte har gått med på detta syns inte på bilderna. Service inom omsorgsboendet har också en egen blogg (www.naururypyja.blogspot.fi), av denna framgår varje vårdenhets rekreations-/hobbyschema. På sidorna finns också ett eget avsnitt med de motsvarande rekreationsprogrammen för de vårdhem inom omsorgsboendet med köpta tjänster.

Vårdenheterna inom service inom omsorgsboendet har även denna vår haft mycket verksamhet. Utfärder har gjorts bl.a. till Jumbo och Ikea. Teaterbesök har gjorts till kulturcentret Fernissan, biobesök i Flamingo, liksom besök till olika konstutställningar. Enligt invånarnas önskemål har man också besökt den lokala karaokepuben. Man har dagligen vistats utomhus med stöd av vårdare frivilliga eller skolklasser. Vårsolen har avnjutits på gården och balkongerna och man har redan hunnit dricka de första kopporna kaffe utomhus. I samarbete med olika skolor har projekt och föreställningar förberetts, t.ex. Dansinstitutets "Dans- och berättarverkstad", musikinstitutets konserter och tillsammans med högstadieläverna gjordes "Polkuja juurille" (Stigar till rötterna). Gymnastik- och andra framträdanden har delats mellan alla vårdhem via Periscopesändningar. Med stöd av vårdarna är det lätt för de boende att delta i utsändningarna via pekatorerna. Dataspelet riktade till äldre är också populära.

Tillsammans med de boende har man varje vecka bakat, stekt plättar och hållit matfester enligt de boendes önskemål. Såsom "Hamburgerkalas" och "Pizzafester". Till olika högtider förbereder man sig på tillbörligt vis alldeles som i hemmen: till påsken har påskdekorationer framställts och rummen pryds tillsammans med de boende.

I en vårdenhet har en konditionsklubb grundats efter visat intresse från de boende och en konditionsskötare leder denna verksamhet. Vänhundarnas visiter är mycket efterlängtade, frågesporterna har alltid många ivriga deltagare och karaokeanläggningarna är flitigt i användning varje vecka.

Denna vår har en workshopverksamhet (imu-akademia) startats upp och denna funktion är ständigt pågående och syftar till en människonära verksamhet och kultur inom omsorgsboendet som kan attrahera arbetskraften. Verksamheten är avsedd för den mångprofessionella personalen, volontärerna samt de boendes närstående och anhöriga. Utvecklingsarbetet utförs av alla tillsammans med målet att i alla samfund inom omsorgen i Vanda förverkliga en vardag som är livsbejakande, aktiv och av jämn kvalitet och lika för alla.

I servicen inom omsorgsboendet har vårarbetet utvecklats för att man ska vilja bo i vårdenheterna och personalen ska vilja jobba där. Med i gemenskapen har såväl volontärer, som de boendes närstående medtagits.

Utvecklingsarbetet går dock långsamt framåt och fortsätter kontinuerligt. Via många olika slags nätverk förbättras hela tiden de olika slagen av praxis och förfaringssätt som för framåt en bestående förändring i vårdkulturen.

Ett utvecklingsarbete av det slag som bedrivs vid det i motionen omnämnda Muuraskoti har inletts i Vanda redan 2012 och är fortsättningsvis på gång. Invånarnas vardag inom Vandas service inom omsorgsboendet är invånarorienterat, aktivt och ändamålsenligt och kan likställas med vårdkulturen vid Muuraskoti.

Stadsstyrelsen 8.5.2017 § 10

Förslag av biträdande stadsdirektören för social- och hälsovårdsväsendet:

Stadsstyrelsen beslutar, att

- a) ge Sirpa Kauppinen och de 14 andra ledamöterna som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 12.6.2017 § 35

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att anteckna stadsstyrelsens svar kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga:

- Motion undertecknad av Sirpa Kauppinen och 14 andra ledamöter

Anvisning om sökande av ändring:

4.1. Besvärshöjning

Närmare information:

Tf. direktör för äldre- och handikappservicen Minna Lahnalampi-Lahtinen, tfn 09 8392 0028,
fornamn.efternamn[at]vanda.fi

tf. servicechef Nina Linja, tfn 09 8392 9227, fornamn.efternamn[at]vanda.fi